

بهره‌گیری از هنر و معماری ایرانی اسلامی در عملیات مقرنس و کاشی‌های ایوان باب‌الکاظم علیه‌السلام

ایوان دلربا

سر در ایوان باب‌الکاظم علیه‌السلام که ورودی ضلع شرقی صحن پیامبر اعظم (ص) می‌باشد پیش از این همچون سر در ایوان باب الهادی علیه‌السلام مقرنس‌های گچی و نقاشی تزئین شده بود؛ اما پس از بهره‌برداری از صحن پیامبر اعظم (ص) و ایجاد هماهنگی با آرایه‌های هنری در دیگر بخش‌ها و جداره‌های صحن مقرر شد تا در آینده اجرای مقرنس و کاشی‌کاری هر دو ورودی شرقی و غربی این صحن در دستور کار قرار گیرد. در ابتدا عملیات مقرنس و کاشی‌کاری ایوان باب الهادی علیه‌السلام صورت پذیرفت و پس از آن طی حدود ۴ ماه فعالیت هنری بی‌وقفه، عملیات اجرای مقرنس و کاشی‌کاری ایوان باب‌الکاظم علیه‌السلام به مساحت ۶۰۰ متر مربع به پایان رسید.

ایوان باب‌الکاظم علیه‌السلام با عرض دهانه ۱۵/۷۵ متر و عمق ۵/۷۵ متر از ابعاد نامناسبی برخوردار است که با اجرای دو عدد فیل بوش داخل دهانه، نامتناسب بودن ایوان جبران شده و به زیبایی کار افزوده است. تعادل در طرح و رنگ با تغییر محل‌های موجود قابل رویت است، به عنوان مثال طرح اسلیمی سه‌بند در زیر طاق اصلی و لچکی ورودی اصلی به میزان زیادی از حیث طرح و رنگ هماهنگ می‌باشند.

مقرنس اصلی دهانه نیز شامل ۱۴ پاوا از نوع شمسه ۳۲ می‌باشد. در زیر مقرنس خط ایوان بند و در زیر آن ۴ عدد قاب‌گره در طرفین و قسمتی از بدنه‌های روبه‌رو شاه‌گره با حاشیه خطایی و داخل شکل‌های گره طرح اسلیمی خطایی ظریف طراحی شده است.